Súd:	Krajský súd Nitra
Spisová značka:	25Co/219/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4214220335
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mária Malíková
ECLI:	ECLI:SK:KSNR:2017:4214220335.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Sone Vackovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31575951, proti žalovanému: F. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXXX/XX, L., o zaplatenie 12 324,22 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 8. decembra 2016 č.k. 13C/474/2015-76, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti nepriznania úroku z omeškania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 492,33 eura od 04. 11. 2014 do zaplatenia a vo zvyšnej zamietajúcej časti, v časti úroku vo výške 13,90% ročne od 04. 11. 2014 do zaplatenia, p o t v r d z u j e .

Žalobcovi vznikol nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a odvolacieho konania voči žalovanému, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie návrh žalobcu na zmenu petitu v časti 13,90 % úroku ročne od 19. 11. 2013 do zaplatenia a v časti 8 % úroku z omeškania ročne od 19. 11. 2013 do zaplatenia zamietol, konanie v časti vyčísleného úroku nad 492,33 eura, v časti vyčísleného úroku z omeškania nad 10,52 eura, v časti poplatku vo výške 60 eur zastavil. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9 660,26 eura s vyčísleným úrokom vo výške 492,33 eura, s vyčísleným úrokom z omeškania vo výške 10,52 eura a s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 9660,26 eura od 04. 11. 2014 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu v časti 13,90 % úroku ročne a v časti 8 % úroku z omeškania ročne z nezaplatených úrokov od 04. 11. 2014 do zaplatenia zamietol. Žalovaného zaviazal k náhrade trov konania žalobcovi vo výške 63,26 % o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 30. 10. 2012 Úverovú zmluva č. 0000000000011791 (ďalej len „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 10 000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť 120 mesačnými anuitnými splátkami po 155,61 eura, splatnými v 25. deň kalendárneho mesiaca, pričom termín splatnosti 1. anuitnej splátky bol 26. 11.2012 a splatnosť úveru bola určená na 25. 10. 2022, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti vo výške 13,9% ročne, pri ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“) vo výške 15,43% a priemernej RPMN vo výške 11,4%, pri celkovej sume, ktorú musí klient zaplatiť vo výške 18 912 eura. Žalobca upomienkou z 01. 07. 2013 vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 149,67 eura, z ktorej suma 134,67 eur predstavuje sumu omeškaných splátok. Upomienkou z 30. 07. 2013 žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 321,69 eura do 04. 08. 2013, z ktorej suma 306,29 eura predstavuje sumu omeškaných splátok. Žalobca súčasne

upozornil žalovaného na jednorazové spoplatnenie. Prípisom z 25. 10. 2013 žalobca vyzval žalovaného na predčasné splatenie úveru, keď rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru. Žalovaného súčasne vyzval uhradiť celú zostávajúcu sumu úveru vo výške 10 130,66 eura do 16. 11. 2013. Z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že tento sa dostal do omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 25. 07. 2013, ako aj nasledujúcich splátok. Žalobca z úhrad žalovaného realizovaných do 02. 09. 2013, započítal na istinu čerpaného úveru sumu 339,74 eura, a tak dlh na čerpanej istine úveru klesol na sumu 9 660,26 eura. Dlh na úroku z úveru do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (25. 10. 2013) predstavuje podľa žalobcu sumu 492,33 eura a úrok z omeškania za omeškanie s úhradou splátok splatných od 25. 07. 2013 do predčasnej splatnosti úveru predstavuje sumu vo výške 10,52 eura. Pokiaľ žalovaný ani po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nerealizoval žiadnu úhradu, potom dlh žalovaného titulom dlžnej istiny úveru predstavuje sumu 9660,26 eura, dlžný úrok predstavuje sumu 492,33 eura a dlžný úrok z omeškania predstavuje sumu 10,52 eura.

1.2. Po právnej stránke napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka (zákon číslo 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 497, § 502 a nasledujúce Obchodného zákonníka (zákon číslo 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov), § 1 ods. 1, ods. 2, § 2, § 7, § 9 zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

1.3. Konštatoval, že ak si strany sporu v zmluve dohodli fixnú úrokovú sadzbu 13,90% ročne do splatnosti, podľa názoru súdu zostal nepreukázaným nárok žalobcu na 13,90% úrok ročne zo sumy dlžnej istiny úveru od 04. 11. 2014 až do zaplatenia, najmä keď uvedeným úrokom sa úročí len istina čerpaného úveru, a to len do splatnosti úveru, v danom prípade do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalobcom listom z 25. 10. 2013, pričom úrok zahrnutý v splátkach splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, s úhradou ktorého sa žalovaný dostal do omeškania a žalobcom bol vyčíslený sumou vo výške 492,33 eura bol žalobcovi priznaný. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti splátok úveru a splátok úroku z úveru ako aj poplatkov splatných do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a po márnom uplynutí lehoty splatnosti predčasne splatnej istiny úveru, má veriteľ dlžníka nárok už len na úrok z omeškania, keďže omeškaním dlžníka sa odmena za úver, ktorou nepochybne úrok z úveru je, nezvyšuje. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod R 59/98, podľa ktorého veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, v danom prípade do 25. 10. 2013 (deň, ku ktorému bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru). Po uvedenom dni žalobcovi už nevznikol ďalší nárok na úrok z úveru. Z uvedeného dôvodu súd žalobu v časti osobitne žalovaného 13,90% úroku z úveru od 04. 11. 2014 do zaplatenia nepovažoval za dôvodnú a zamietol ju.

1.4. Z dlžnej a predčasne splatnej istiny úveru, vyčíslenej ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, sumou vo výške 9 660,26 eura, vznikol žalobcovi od márneho uplynutia lehoty splatnosti určenej v oznámení žalobcu z 25. 10. 2013 (do 16. 11. 2013), aj nárok na žalobcom požadovaný 8% úrok z omeškania ročne, ktorý si žalobca uplatnil, po nepripustení zmeny petitu, od 04. 11. 2014 nižším percentom, než je skutočne žalovateľný úrok z omeškania podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., a to až do zaplatenia.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1, ods. 2 a § 256 CSP tak, že úspešnejšiemu žalobcovi priznal 63,126% náhradu trov konania.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti IV. výroku a v časti trov konania, napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca. Nesúhlasil s nepriznaním úrokov z úveru po vyhlásení jeho predčasnej splatnosti s tým, že takéto tvrdenie nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje iba moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku, nestanovuje. Poukázal na rozhodnutie krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/143/98 s tým, že konštatovanie, že: „dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria iba do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.“ Je vytrhnuté z kontextu a nie je možné ho paušálne uplatňovať vo všetkých konania, v ktorých si veritelia uplatňujú svoje nároky z poskytnutých peňažných prostriedkov. Nestotožnil sa ani o zamietnutím úrokov z omeškania zo zmluvných úrokov. Žiada priznať náhradu trov konania 100%. Žiada, aby odvolací súd

zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, vyhovel jeho žalobe v plnom rozsahu a priznal plnú náhradu trov konania a trov odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané a v zákonom stanovenej lehote (§ 359, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 363 a nasl. CSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 ods.1 CSP, § 380 ods.1 CSP), skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania a s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné. V napadnutej zamietajúcej časti úroku z úveru po spoplatnení úveru až do zaplatenia, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil. V časti, v ktorej zamietol úrok z omeškania z kapitalizovaných úrokov z úveru (zo sumy 492,33 eura) do zaplatenia, bolo odvolanie žalobcu podané dôvodne, preto v tejto časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie, bez nariadenia pojednávania, bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania (§ 385 ods. 1 CSP), rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Zákonom č. 160/2015 z 21. mája 2015 nadobudol účinnosť od 01.07.2016 nový Civilný sporový poriadok.

Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, právne účinky úkonov, ktoré nastali predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konanie začaté predo dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia toho zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že nová právna úprava sa použije na všetky konania začaté aj pred účinnosťou zákona.

5. Predmetom konania v danej veci bol nárok žalobcu voči žalovanému o zaplatenie sumy 9 660,26 eura, úroku vo výške 492,33 eura, úroku z omeškania vo výške 10,52 eura, úroku vo výške 13,90% ročne zo sumy 1 797,28 eura od 19. 11. 2013 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8,0% ročne zo sumy 9660,26 eura a z nezaplatených úrokov vo výške 492,33 eura od 19. 11. 2013 do zaplatenia. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe žalobcu v časti zaplatenia istiny vo výške 9660,26 eura, úroku z úveru vo výške 492,33 eura, úroku z omeškania vo výške 10,52 eura a úroku z omeškania vo výške 8,0% ročne zo sumy 9660,26 eur od 04. 11. 2014 do zaplatenia. V časti žalobcom uplatneného úroku vo výške 13,9% ročne zo sumy 1797,28 eura od 19. 11. 2013 a úroku z omeškania vo výške 8% ročne z nezaplatených úrokov od 04. 11. 2014 do zaplatenia, žalobu zamietol, dôvodiac, že žalobcovi vznikol nárok na úrok z úveru iba do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. do spoplatnenia celého úveru dňom 20. 08. 2013. Žalobca sa s týmto názorom súdu prvej inštancie nestotožnil a rozsudok v zamietajúcej časti napadol odvolaním dôvodiac, že jeho nárok na úrok z úveru, ktorý bol riadne v zmluve dohodnutý, mu patrí až do zaplatenia celej dlžnej sumy.

6. Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací

súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

7.1. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie namieta a domáha sa zmeny tohto rozhodnutia iba v časti výroku IV., t.j. v zamietajúcej časti zmluvných úrokov 13,90% ročne z istiny a v časti úrokov z omeškania 8% ročne z vyčíslených zmluvných úrokov a vo výroku o trovách konania (výrok č. V.). Prvý výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na zmenu petitu žaloby v časti 13,90% úroku ročne od 19. 11. 2013 do zaplatenia a úroku z omeškania 8% ročne od tohto dátumu, ako aj druhý (zastavenie konania) a tretí výrok (vyhovujúci) rozsudku napadnutý nie je. Prieskumnej činnosti odvolaciemu súdu tak zostal výrok IV. a výrok V. o náhrade trov konania. Práve výrokom IV., súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou si uplatnil úrok z úveru a úrok z omeškania po spoplatnení úveru až do zaplatenia, zamietol. V tejto časti preto odvolací súd podrobil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie prieskumu.

7.2. Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, konania, ktoré mu predchádzalo, ako aj odvolania žalobcu, odvolací súd sa so závermi súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti stotožnil v časti, v ktorej zamietol žalobu, týkajúcu sa uplatneného nároku na zaplatenie úroku z úveru vo výške 13,90% ročne od 04. 11. 2014 do zaplatenia. Súd prvej inštancie žalobe žalobcu vyhovel v časti istiny, v časti kapitalizovaného úroku z úveru, ako aj v časti úroku z omeškania. Nevyhovel žalobcovi v časti uplatneného nároku, ktorým sa domáhal zaplatenia úroku z úveru aj po spoplatnení úveru. K vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru zo strany žalobcu došlo v dôsledku neplnenia a porušenia zmluvných povinností žalovaným dňa 18. 11. 2013. Žalobca si však uplatnil v podanej žalobe svoj nárok predovšetkým na úrok, ako aj na úrok z omeškania až odo dňa 04. 11. 2014, napriek tomu, že k omeškaniu dlžníka so splatením predčasne vyhlásenej splatnosti úveru, došlo dňom nasledujúcim po dni splatnosti, t.j. dňom 19. 11. 2013. Vzhľadom na dispozitívnu možnosť žalobcu, uplatniť si úroky od ním určenej doby, ako aj skutočnosť, že zamietnutie návrhu žalobcu na zmenu petitu žaloby odvolaním napadnuté nebolo, v tejto časti zostal rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný, odvolací súd nemal možnosť zmeniť a priznať úrok z omeškania odo dňa splatnosti istiny a ďalších nárokov, t.j. od 19. 11. 2013, aj keď odvolaciemu súdu nie je zrejmé, za akých okolností súd prvej inštancie tento návrh na zmenu žalobného petitu zamietol.

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo, odvolania žalobcu, dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne a dostatočne zistil skutkový stav, z ktorého vychádzal, aplikoval správne právne normy a dospel k správnemu právnemu záveru, okrem zamietajúcej časti úrokov z omeškania 8% ročne z nezaplatených úrokov od 04. 11. 2014 do zaplatenia. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej, zamietajúcej časti v časti úroku 13,9% ročne od 04. 11. 2014 do zaplatenia, odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné dôvody.

8.1. V prejednávanej veci niet pochýb o tom, že medzi stranami sporu bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, predmetom ktorej bol spotrebiteľský úver. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom číslo 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila, doplnením ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Tento záver prijal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 21. apríla 2015 sp.zn. 3MCdo 14/2014, zo dňa 26. 11. 2015 sp.zn. 4MCdo 17/2014. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluvy o spotrebiteľských úveroch sú zmluvami spotrebiteľskými podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a berúc do úvahy ustanovenie § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri vyhlásení predčasnej splatnosti, môže veriteľ postupovať iba v súlade a za podmienok uvedených v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka v prípade každej formy spotrebiteľského úveru. Aplikácia ustanovenia § 506 Obchodného zákonníka je tým vylúčená.

8.2. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinnosti spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky, ale sleduje aj zamedziť tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinností zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Zákonodarca, reagujúc na nejednoznačnosť výkladu a neprimerané postupy niektorých veriteľov, novelou Občianskeho zákonníka zákonom číslo 106/2014 Z.z. s účinnosťou od 01. júna 2014, v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zaviedol nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j., že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové spoplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom spoplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom spoplatnení veriteľ nárok len a úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové spoplatnenie úveru (dôvodová správa k zákonu číslo 106/2014 Z.z. k bodu 5., § 53 ods. 9). Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby v prípade, ak ide o plnenie v splátkach, veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že dodávateľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil spotrebiteľa na to, že toto právo využije. Bez takého včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné.

8.3. Tomuto záveru nasvedčuje i skoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18. 09. 2012 sp.zn. IV.ÚS 476/2012, ktorý takýto záver vyhodnotil ako logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Taktiež výkladom Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, súdny dvor stanovil zásadné pravidlo pre kvalifikáciu zmluvnej podmienky za nekalú, ak sa odkláňa od dispozičných noriem zákona v neprospech spotrebiteľa.

8.4. Odvolací súd dodáva, že predčasnosť spoplatnenia úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové a okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Úrok z úveru predstavuje kapitalizovanú odplatu za celé obdobie postupného splácania úveru v splátkach. Pri predčasnom a mimoriadnom spoplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu spoplatnenia úveru. Spoplatnením úveru na jednej strane nastáva stav, keď veriteľ má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, na druhej strane už spotrebiteľ nemá právny titul držať peňažné prostriedky poskytnuté veriteľom, v svojej dispozícii, preto niet dôvodu na to, aby veriteľ požadoval od neho úroky, ktoré by mu patrili, ak by spotrebiteľ mal právo držby finančných prostriedkov. V opačnom prípade by nastal nespravodlivý a ústavne nekonformný stav pre spotrebiteľa, ktorý by bol vystavený sankciám vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej mal nárok na úroky zo zmluvy. Za tejto situácie by nastal stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by mal nárok na dohodnuté úroky ako keby k zmene záväzku nedošlo. Spotrebiteľ by tak nemal žiadne garantované práva, ktoré by mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom, vyvolané zmenou záväzku. Navyše by došlo k hrubej nadvláde veriteľa, ak by bol tento nečinný pri vymáhaní svojej pohľadávky a odplatné úroky by si nárokoval aj pri svojej potencionálnej nečinnosti. Takéto správanie dodávateľa nemôže byť podporované a používať právnu ochranu.

8.5. Po poskytnutí náležitej ochrany žalovanému, ako spotrebiteľovi, odvolací súd dospel k záveru, že po spoplatnení úveru žalobcovi neprináležia úroky dohodnuté za úver. Aplikujúc preto vyššie uvedené závery na preskúmavanú vec, je potrebné konštatovať, že ak súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu

v časti úroku z úveru za obdobie po spoplatnení predmetného úveru (dňom 20. 08. 2013), rozhodol správne a v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

8.6. Aplikujúc vyššie uvedené závery na predmet sporu, odvolací súd nemal inú možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej, zamietajúcej časti, v ktorej súd prvej inštancie nepriznal žalobcovi nárok na úrok z úveru vo výške 13,9% ročne až do zaplatenia, potvrdiť.

9. Podľa § 388 CSP odvolaní súd zmení napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani zrušenie.

9.1. V časti žalobcom uplatneného úroku z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 492,33 eura, ktorá suma predstavuje kapitalizovaný dohodnutý úrok z úveru za obdobie do spoplatnenia úveru, t.j. do 18. 11. 2013, sa odvolací súd s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorým aj v tejto časti žalobu zamietol, nestotožnil. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd sa stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, súd prvej inštancie aj aplikoval v danej veci správny právny predpis, avšak nesprávne ho na daný prípad vyhodnotil, odvolací súd rozhodol v tejto časti bez nariadenia pojednávania, nakoľko nepovažoval za potrebné ani doplniť, ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie.

9.2. Je nesporné, že úrok z úveru tvorí súčasť istiny a bol splatný dňom vyhlásenia predčasnej splatnosti celej dlžnej sumy titulom úveru. Úrok z úveru, ktorý bol dohodnutý v zmluve a bol dohodnutý platne, tvorí jednoznačne súčasť istiny, jej príslušenstvo podľa § 121 Občianskeho zákonníka. Úroky zo zmluvy o úvere predstavujú odplatu za peňažné prostriedky, ktoré boli dlžníkovi na požiadanie poskytnuté podľa zmluvy o úvere a boli v zmluve riadne dohodnuté. Úroky sú splatné v dohodnutej dobe, inak spolu so záväzkom vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Za tejto situácie potom, ak došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, stala sa splatnou ku dňu vyhlásenia tejto splatnosti nielen istina, ale aj kapitalizované úroky z úveru. V prípade, ak ich žalovaný dlžník neuhradí, dostáva sa aj s touto sumou do omeškania, v dôsledku čoho postihuje dlžníka sankcia za nedodržanú lehotu splatnosti v podobe úrokov z omeškania. V prípade, ak veriteľ tieto úroky z omeškania si uplatní v zákonnej výške, má na ich zaplatenie nárok.

10. Vzhľadom na tieto závery, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej, zamietajúcej časti úroku z úveru po spoplatnení úveru, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti uplatneného úroku z omeškania z úrokov z úveru, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

11. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, o výške ktorých rozhodne podľa § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej

zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).